

Aigua poc neta a l'aixeta de més de 70.000 catalans

■ L'Agència de Protecció de la Salut confirma que se superen els límits de trihalometans, nitrats, arsènic i fluorurs ■ Els ajuntaments han d'informar la població ■ Les administracions busquen fonts alternatives

Joaquim Elcacho
BARCELONA

Per l'aixeta de més de 70.000 catalans va rajar l'any passat, de forma esporàdica o permanent, aigua que superava els límits de contaminació establerts legalment, segons les dades de l'Agència de Protecció de la Salut (APS), a les quals ha tingut accés PAVUI. Els principals contaminants analitzats i detectats el 2008 per l'APS són trihalometans, nitrats, arsènic i fluorurs.

Les companyies subministradores tenen la responsabilitat de controlar la qualitat de l'aigua i els ajuntaments estan obligats a informar els ciutadans de la presència d'elements contaminants a l'aigua de subministrament quan els problemes es presenten de forma permanent, amb l'objectiu de reduir el risc per a la salut, segons ha recordat la portaveu de l'APS consultada per aquest diari.

Un total de 25.122 persones, d'11 municipis, van rebre aigua que superava el nivell legal de trihalometans (THM), un compost potencialment cancerígen format per la combinació de substàncies orgàniques presents a l'aigua amb el clor de la desinfecció. Els municipis més afectats per aquest problema van ser el 2008 Sant Vicenç de Castellet (7.500 persones), Piera (3.404) i Sant Cugat del Vallès (3.000). No s'inclouen en aquest apartat les superacions puntuals dels nivells de contaminació detectades

Les xifres

10

micrograms d'arsènic per litre d'aigua és el límit legal actual (anys enrere era de 50 micrograms). Aquest contaminant natural pot tenir importants efectes en la salut.

421

municipis de Catalunya es troben en zones d'especial protecció pel risc de contaminació per nitrats, un problema causat principalment per l'ús inadequat de purins.

a Barcelona (més informació a la pàgina següent).

L'excés de nitrats en l'aigua suposadament potable —derivat de l'abocament inadequat de purins i altres adobs— va afectar l'any passat 24.035 persones de 65 municipis. Segons les dades de l'APS, en 17.543 d'aquests afectats l'excés de nitrats registrat el 2008 es va produir "de manera constant". Els municipis amb més afectats pels nitrats van ser l'any passat Calaf (3.216 persones), Cambrils (1.872) i Mont-roig del Camp (1.675).

Risc per a la salut

Els experts recorden que beure o cuinar amb aigua amb alts continguts en nitrats, de forma constant, pot provocar trastorns per a la salut com la síndrome del nen blau (metahemoglobinèmia infantil), espe-

cialment greu en nadons. A l'estómac el nitrat esdevé nitrit, passa a la sang, on es combina amb l'hemoglobina, que perd la capacitat per transportar l'oxigen.

La superació dels límits legals d'arsènic i fluorurs va afectar l'aigua de subministrament de més de 12.000 persones. En molts casos, aquests dos components contaminants d'origen natural es presenten de forma simultània en les captacions d'aigua. Els problemes més importants amb aquests contaminants es van detectar l'any passat a la urbanització Llac del Cigne de Caldes de Malavella (4.938 persones) i Santa Coloma de Queralt (2.942). La ingesta crònica de baixes quantitats d'arsènic (una substància catalogada com a carcinògena) pot causar alteracions digestives, neurològiques, dermatològiques i cardíaques.

La presència d'arsènic i fluorurs a l'aigua està provocada per les característiques geològiques del terreny d'on es capta l'aigua. Per solucionar aquest problema, l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) i els ajuntaments afectats treballen per trobar fonts de subministrament alternatives i instal·lar tractaments específics. Aquest 2009 s'ha superat el problema d'excés d'arsènic a Ribera d'Ondara i la superació de fluorurs a Valls, Argençola, la Sentiu de Sió, Ribera d'Ondara i Riudellots de la Selva. El 2007 es va construir a Ventolà (Ribes de Freser) la primera planta de Catalunya per a l'absorció d'arsènic. ■

Aigua d'aixeta poc neta

Elements contaminants i persones afectades el 2008

Arsènic

Total municipis afectats 19

Total persones afectades

12.468

Els municipis més afectats (nombre de persones)

1 Caldes de Malavella (llac del Cigne)	4.938
2 Sta. Coloma de Queralt	2.942
3 Ribes de Freser	1.700

Fluorurs

Total municipis afectats 20

Total persones afectades

20.113

Els municipis més afectats (nombre de persones)

1 Caldes de Malavella (llac del Cigne)	4.938
2 Sta. Coloma de Queralt	2.942
3 Llagostera- Caldes- Vidreres (Can Prats)	2.877

Nitrats

Total municipis afectats 65

Total persones afectades

24.035

Els municipis més afectats (nombre de persones)

1 Calaf	3.216
2 Cambrils	1.872
3 Mont-roig del Camp (Miami Platja)	1.675

Trihalometans

Total municipis afectats 11

Total persones afectades

25.122

Els municipis més afectats (nombre de persones)

1 St. Vicenç de Castellet	7.500
2 Piera	3.404
3 St. Cugat del Vallès	3.000

Font: Agència de Protecció de la Salut (no s'inclouen les dades de Barcelona)